

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: D. K., nar. X
bytem X

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje – odbor dopravy
sídlem Masarykovo 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2025, č. j. S-JMK 175239/2025/OD/Ša,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje – odboru dopravy, ze dne 9. 1. 2025, č. j. S-JMK 175239/2025/OD/Ša, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 16. 10. 2024, č. j. ODSČ-14194/22-98, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 5. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaný zároveň potvrdil.

II. Podání účastníků

2. Žalobce v rámci podané žaloby zrekapituloval průběh správního řízení a zdůraznil snížené „viditelné“ schopnosti strážníků, přítomnost dalších osob v jeho vozidle, účelovost v pořadí prvního rozhodnutí správního orgánu prvního stupně s ohledem na hrozící prekluzi, selekci důkazů v opakovaném řízení a nekritické převzetí výpovědi strážníků.
3. Pokud jde o samotné žalobní body, namítl selektivní hodnocení důkazů, tj. že správní orgány nepřipustně provedly pouze důkazní prostředky v neprospěch žalobce a nezohlednily svědecké návrhy žalobce. Dále brojil proti neakceptaci omluvy ze dne 20. 9. 2024, kterou uplatnil s ohledem na nutnost dovést syna do školského zařízení, v důsledku čehož neměl možnost klást otázky svědkům. K věci samé uvedl, že předmětnou křižovatku byl nucen projet na tzv. oranžovou z bezpečnostních důvodů, nikoliv na tzv. červenou, jak tvrdí strážníci a správní orgány. Přestupek nebyl dokumentován žádnými technickými prostředky a správními orgány odkazovaná judikatura je na věc nepřiléhavá. Závěrem namítl prekluzi přestupku s ohledem na účelově vydané rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dne 19. 1. 2024, tj. den před prekluzí; vydání rozhodnutí bylo ryze účelové, při akceptaci řádné omluvy by nemohlo dojít k přerušení (přetržení) prekluzivní lhůty a k potrestání žalobce. K tomu odkázal na desetiměsíční nečinnost úřední osoby.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce uplatnil téměř identické námitky, se kterými se již vypořádal v napadeném rozhodnutí, proto odkázal na napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Pokud jde o námitku prekluze, zdůraznil, že právní účinky zrušeného rozhodnutí spočívající v přerušení promlčecí doby působí i přes jeho zrušení, a pokud jde o motiv k vydání tohoto rozhodnutí odkázal na vyhodnocení třetí omluvy žalobce a odůvodnění tohoto posouzení. To, že se žalovaný s posouzením neztotožnil, nezakládá podezření na zneužití práva správním orgánem prvního stupně. Žaloba podle něj není důvodná.

III. Posouzení věci

5. Krajský soud na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

K dostatečnosti zjištění skutkového stavu

6. Soud se na prvním místě zabýval otázkou zjištění skutkového stavu. Ze správního spisu vyplývá poměrně jednoznačně, že žalobce zvolil ve správním řízení procesní taktiku omlouvání se z nařízených ústních jednání s postupným „dávkováním“ svých důkazních návrhů v jednotlivých omluvách. Nejprve se z ústního jednání omluvil (omluva ze dne 21. 12. 2023) a tvrdil, že na něj jeden z policistů ve fitcentru „zkoušel aplikovat obskurní manýry“

(jakkoliv soud nerozumí tomu, co toto tvrzení znamená, jedná se pravděpodobně o snahu znevěrohodnit svědka). Dále se omluvil z dalšího ústního jednání (omluva ze dne 4. 1. 2024) a tvrdil, že s ním ve vozidle jela p. P. a další dva svědci, „jež prozatím z důvodu dodržení zásady hospodárnosti a minimalizace státní pretenzí“ není třeba konkretizovat. V rámci své třetí omluvy (omluva ze dne 10. 1. 2024), tj. o šest dní později, označuje již všechny tři svědky (p. P., p. K. a p. K.) a dokládá celkem 4 svědecká prohlášení k průběhu nehody. Následně v opakovaném řízení před správním orgánem prvního stupně se žalobce z ústního jednání omlouval dvakrát, poprvé z důvodu dovolené, podruhé z důvodu péče o syna; v těchto omlouvách další důkazní návrhy neměl.

7. V prvním i druhém odvolání shodně brojil proti neprovedení jím navržených důkazů.
8. Správní orgán prvního stupně v řízení před vydáním prvního rozhodnutí provedl ke zjištění skutkového stavu výpovědi zasahujících strážníků a ze spisového materiálu sdělil obsah oznámení o přestupku, úředního záznamu strážníků; jako důkaz provedl výpis z evidenční karty řidiče, mapové podklady a byly zhlédnuty videozáznamy strážníků. Před vydáním druhého rozhodnutí správní orgán prvního stupně provedl shodné dokazování.
9. Žalovaný se ve svém rozhodnutí ze dne 23. 5. 2024, kterým zrušil první rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, úplností zjišťování skutkového stavu nezabýval.
10. Soud musí dát žalobci za pravdu, že se správní orgány s jeho důkazními návrhy fakticky vůbec nevypořádaly.
11. Otázka výsledku obviněným navržených svědků byla předmětem řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu již ze dne 21. 1. 2011, č. j. 5 As 82/2009-75, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „K výkladu § 32 odst. 2 věty druhé zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), účinného do 31. 12. 2005, jenž stanovil, že rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán, se Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62, publikovaném pod č. 847/2006 Sb. NSS: „Není sporu o tom, že je právem správního orgánu, který vede řízení o přestupku, vlastní úvahou dospět k rozhodnutí, které důkazy provede a které naopak označí v dané situaci za nadbytečné a návrhu na jejich provedení nevyhoví (§ 32 odst. 2 s. ř.). Toto jeho oprávnění vychází kromě jeho vrchnostenského postavení spojeného s pravomocí vůči subjektům podřízeným jeho autoritě, svěřenou mu zákonem, a inkvizičního (vyšetřovacího) principu, na němž je přestupkové řízení založeno, také ze základních zásad správního řízení, jako je zásada procesní ekonomie (hospodárnosti řízení, § 3 odst. 3 s. ř.) a zásada dokazování jen v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí. Rozhodně však nelze toto právo chápat jako absolutní. Jeho realizace nesmí být překážkou uplatnění základních záruk osob čelících určitému obvinění trestní povahy v širším slova smyslu, garantovaných normami nejvyšší právní síly. Soubor těchto záruk lze souhrnně nazvat právem na spravedlivý proces. [...] Tvrdí-li osoba, proti níž se řízení vede, že se skutek, jehož se měla dopustit, odehrál jinak, než je jí kladeno za vinu, a přitom zde nejsou objektivně ověřitelné okolnosti, které by takovou verzi s jistotou vylučovaly (např. nemožnost překonat vzdálenost od čerpací stanice k místu kontroly v uvedeném časovém rámci pěšky apod.), je pro zachování určité rovnováhy třeba provést důkazy, které k prokázání pravdivosti svých tvrzení navrhuje. Zde v důsledku toho, že stěžovatel v postavení obviněného z přestupku využil svého práva v § 73 odst. 2 přestupkového zákona navrhopvat důkazy na svou obhajobu (a nic nenasvědčuje tomu, že by důkazní prostředky nebyly snadno bez zvýšených

nákladů dostupné), byl na dosah způsob, jak provedením těchto důkazů a jejich následným zhodnocením ověřit či vyvrátit vzájemně korespondující výpovědi obou policistů.“ Nejvyšší správní soud dospěl v citovaném rozsudku k závěru, že v tehdy posuzovaném případě správní orgány svým postupem v řízení o přestupku porušily zásadu rovnosti zbraní, když zcela vyloučily prezentaci důkazů svědčících ve prospěch žalobce a závěr o skutkovém stavu věci učinily toliko na základě jednostranných důkazů. Zároveň Nejvyšší správní soud zdůraznil, že povinnosti vyslechnout žalobcem označené svědky se správní orgány nemohly zprostit poukazem na skutečnost, že jejich případné výpovědi by byly ryze účelové, neboť tyto osoby jsou s obviněným (žalobcem) v přátelském vztahu. Uvedené závěry lze plně vztáhnout i na řízení o přestupku vedená již za účinnosti nového správního řádu. O tom svědčí i to, že Nejvyšší správní soud na uvedené závěry navázal ve své pozdější judikatuře, mimo jiné i v rozsudku ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008–115, ze kterého vycházel při posouzení věci krajský soud.“

12. Dále Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 7. 2021, č. j. 2 As 318/2019–37, byť v rámci řízení o přezkumu pořádkové pokuty uložené osobě, která se nedostavila ke svědecké výpovědi, uvedl (k podstatě výpovědi) následující: *„Není rozhodné, že svědka navrhl slyšet obviněný z přestupku, ani to, zda výpověď svědka byla ve výsledku pro věc rozhodná. Podstatné je, že svědek údajně mohl osvětlit skutečnosti významné pro řízení. Jen provedením svědecké výpovědi je možno zjistit, co je obsahem svědectví a zda má pro věc význam. Právě proto je třeba svědka slyšet.“*
13. Jak soud uvedl výše, z obsahu správního spisu vyplývá, že sice dávkovaně, ale přesto již před ústním jednáním vznesl žalobce návrh na výslech svědků, přičemž nejméně o přítomnosti osoby na předním sedadle, kterou identifikoval žalobce jako p. P., hovořili i zasahující policisté. Zároveň uvedl i kontaktní údaje navrhovaných svědků, resp. doložil jejich prohlášení s kontaktními údaji. Správní orgán prvního stupně tato prohlášení neprovedl jako listinné důkazy, ani svědky nevyslechl.
14. Jinými slovy žalobce ještě v řízení před správním orgánem prvního stupně zpochybnil skutkovou verzi příběhu, jak byla popsána v oznámení o zahájení řízení a následně potvrzena výpovědi obou policistů. Důkazní návrh žalobce měl zároveň podpořit jeho tvrzení, že skutek se odehrál jinak, než tvrdí policisté, tj. že k průjezdu křižovatky došlo na tzv. oranžovou.
15. Podle žalovaného se správní orgán prvního stupně s důkazními návrhy žalobce vyrovnal na str. 8 prvostupňového rozhodnutí. Z prvostupňového rozhodnutí nicméně vyplývá pouze to, že správní orgán prvního stupně shrnul důkazní návrhy žalobce, dále to, že *„blavním důkazem o spáchání přestupku je výpověď strážníků“*, u kterých nebyly zjištěny okolnosti nasvědčující jejich zaujatosti, a to, že správní orgán prvního stupně neshledal rozpory ve shromážděných podkladech (což dovozoval zejména z obsahu videozáznamů z kamer strážníků). Správní orgán prvního stupně považoval tvrzení o šoku žalobce za nevěrohodné, stejně jako tvrzení, že místem projel na oranžový signál. K samotným důkazním návrhům uvedl, že *„považuje doplnění dokazování o výslech výše uvedených svědků za nadbytečné, neboť má k dispozici výpověď svědků s principiálně vyšší věrohodností a to v kombinaci s výše popsaným videozáznamem.“* Závěry správního orgánu prvního stupně žalovaný se sice obsáhlým, nicméně ve vztahu k uplatněným odvolacím námitkám poměrně nekonkrétním odůvodněním akceptoval. K samotným důkazním návrhům se žalovaný vyjádřil ve stručnosti na str. 10 v jediném odstavci, dle kterého je dojem p. P. vyvrácen výpověďmi strážníků.

16. Je tedy evidentní, že žalobce chtěl prokazovat svědeckou výpověď jinou verzi skutkového děje. Správní orgán ji odmítl s tím, že svědecké výpovědi navržených svědků již předem, aniž by je provedl, považoval za zbytečné, protože výpovědi strážníků mají „*principiálně vyšší hodnověrnost*“. Za této procesní situace je zcela jednoznačné, že správní orgán prvního stupně absolutizoval výpovědi obou policistů a nedal žalobci šanci prokázat svá tvrzení, ten totiž neměl v nyní projednávané věci jinou možnost, jak prokázat svá tvrzení, než navrhnout výslech svědků, které nicméně správní orgán prvního stupně *à priori* považoval za nadbytečné. To je ovšem zcela v rozporu s principy správního řízení. Soud s odkazem na shora uvedené rozsudky Nejvyššího správního soudu zdůrazňuje, že k hodnocení účelovosti, věrohodnosti nebo relevance výpovědi totiž může správní orgán přistoupit až poté, co výpověď, která není zjevně nezpůsobilá prokázat jinou verzi skutkového děje, provede.
17. Soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že neprovedením výslechů navržených svědků, a naopak hodnocením jejich potenciálního významu pro posuzovanou věc bez jejich provedení byla zásadně dotčena práva žalobce na procesní obranu a rozhodnutí žalovaného je proto zatíženo zásadní procesní vadou s vlivem na zákonnost.
18. Z provedeného dokazování navíc nejde zcela jednoznačně dospět k závěrům, které dovodily správní orgány. Strážníci oba vypověděli, že přestupek žalobce měli spatřit při jízdě v koloně vozidel a že mezi jejich vozem a vozem žalobce byli minimálně dvě další vozidla. Z citací videozáznamů z místa vyplývá, že žalobce má za to, že nerespektoval primárně povinnost zastavit na oranžový světelný signál, což je v souladu s tvrzeními navržených svědků. Zároveň nelze absolutizovat vyjádření podezřelého na místě, je jenom otázkou procesní strategie podezřelého, jaká vyjádření v průběhu správního řízení zvolí, případně zda zůstane i zcela pasivní. Naopak důkazní břemeno tíží správní orgán, který musí vinu podezřelého prokázat.
19. Soud nijak nezpochybňuje judikaturu, na kterou správní orgány odkázaly. Ve věci je nicméně podstatné, že žalobcem navržení svědci mohli osvětlit skutečnosti významné pro řízení. Jen provedením svědecké výpovědi je možno zjistit, co je obsahem svědectví a zda má pro věc význam. Podstatné v tomto smyslu je i to, že se správní orgány obsahově nijak nevyrovnaly ani s listinnými potvrzeními navržených svědků a dokonce je ani neprovedly jako důkaz, což je zcela zarážející, protože v tom jim nic nebránilo. Listinným vyjádřením navržených svědků tedy bezdůvodně odepřely hodnotu důkazu.
20. Odlišně by bylo možné posuzovat situaci, kdy by strážníci stáli v koloně přímo za vozidlem přestupce a měli nijak nezakrytý výhled, případně, pokud by byl přestupek žalobce dostatečně jasně zdokumentován prostřednictvím technických prostředků. To v nyní projednávané situaci ale nenastalo. Jedná se tak o situaci, kdy sice lze přestupek pozorovat pouhým pohledem strážníků (policistů), ale v takové situaci je nutné umožnit přestupci uplatnit relevantní prostředky na svoji obranu, kterými je bezpochyby svědecká výpověď osoby, která s ním jela ve vozidle. S podivem v tomto směru zůstává, že se správní orgán prvního stupně při výslechu strážníků ani nesnažil zjistit, kolik osob ve vozidle viděli.

K neakceptaci omluvy ze dne 20. 9. 2024

21. Uvedenou omluvu uplatnil žalobce s ohledem na nutnost dovést syna do školského zařízení v X, v důsledku čehož neměl možnost klást otázky svědkům. Zároveň doložil, že mělo dojít k poruše vozidla cestou ze X do X.

22. Pokud jde o předmětnou omluvu z jednání, soud ji stejně jako správní orgány vyhodnotil jako nedůvodnou. Judikatura správních soudů vyložila podmínky pro přípustnost omluvy z nařízeného veřejného jednání poměrně jasně. Byly shrnuty například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, dle kterého „[a]by mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“
23. Ze správního spisu (např. z usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2022, č. j. 38 Co 21/2022-247) vyplývá, že synu žalobce bylo v době omluvy žalobce sedm let (ročník narození 2017). Dále z něj plyne, že usnesení Městského soudu v Brně ve věci sp. zn. 24 Nc 6/2021, kterým byla změněna úprava styku žalobce se synem, bylo vydáno 11. 9. 2024. K citovanému usnesení žalobce doložil email z advokátní kanceláře JUDr. V. K. ze dne 18. 9. 2024, kterým mu bylo předmětné usnesení zasláno.
24. Včasnost omluvy soud považuje za poměrně hraniční. Skutečnost, že si žalobce nekontroluje email každý den je sice akceptovatelná, nicméně v dnešní době a v situaci, kdy navíc musel očekávat rozhodnutí o předběžném opatření, se jeví sdělení žalobce, že email četl až 19. 9. 2024, účelové. Den 19. 9. 2024 byl totiž čtvrtek, tedy den, ve kterém měl žalobce odevzdávat nezletilého zpět do péče matky. Pokud tedy již v pátek 20. 9. 2024 nezletilého předával zpět do péče matky prostřednictvím školského zařízení, soud je přesvědčen o tom, že žalobce musel vědět o změně rozhodnutí o styku již dříve než ve čtvrtek 19. 9. 2024, resp. v žádném případě neexistoval důvod, aby omluvu z jednání neadresoval správnímu orgánu prvního stupně dříve, než po půlnoci, jelikož nejpozději během odpoledne 19. 9. 2024 musel vědět, že bude nezletilého předávat do péče matky již v souladu s novým předběžným opatřením. Přesto soud podmínku včasnosti omluvy hodnotí ve prospěch žalobce.
25. Stejně tak je naplněna i druhá podmínka omluvy, a to uvedení konkrétního důvodu. To nicméně neznamená, že tento důvod lze akceptovat jako důvod pro omluvu z nařízeného jednání. Žalobce byl o termínu jednání informován již 2. 9. 2024, tj. věděl o něm i v průběhu řízení o vydání předběžného opatření ve věci péče o nezletilého s tím, že mohl počítat, že pokud bude jeho návrhu vyhověno, tak dojde ke kolizi předání nezletilého a termínu ústního jednání u správního orgánu prvního stupně. O této skutečnosti mohl kdykoliv s dostatečným časovým předstihem správní orgán informovat a pokud tak neučinil, mohl učinit dostatečná opatření k tomu, aby se na ústní jednání včas dostavil.
26. Jak plyne z obou usnesení civilních soudů, syn žalobce byl v době prvostupňového řízení ve věku, kdy navštěvoval první stupeň základní školy, tj. mohl využívat ranní školní družinu. Soud proto souhlasí se žalovaným v tom, že žalobce neprokázal, proč nemohl předat svého syna do školního zařízení dříve, než v 8 hodin. Neprokázal ani to, proč nemohl zajistit předání syna do školního zařízení jinou osobou. Stejně tak ze spisu nevyplývá, že by žalobce projevil snahu o odložení ústního jednání, případně že by kontaktoval správní orgán s tím, že má technický problém na cestě.

27. Ze samotného doplnění omluvy žalobce ze dne 23. 9. 2024 vyplývá, že žalobce byl v Brně – Tuřanech cca v 9:18 hodin, tj. cesta ze X na kraj Brna mu zabrala cca 1:20 hodiny. Pokud bylo jednání správního orgánu prvního stupně nařízeno na 8:45 (jak vyplývá z předvolání, svědci se měli dostavit na 9:00 hodin), tak mohl žalobce předat syna do školní družiny nejpozději v 7.00 a s pohodlnou rezervou mohl jednání stihnout.
28. Soud tak má za to, že v případě omluvy žalobce nebyla splněna nejméně podmínka sub 3) dle výše uvedeného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a částečně i podmínka sub 2).

K průjezdu křižovatky na tzv. oranžovou z bezpečnostních důvodů

29. Pokud jde o samotné věcné hodnocení, v tom směru je podstatné zjištění skutkového stavu, které nepovažuje soud za správné. V případě, že správní orgány dospějí k závěru, že žalobce projel křižovatku na oranžovou, bude na nich, aby došlo k nové kvalifikaci jednání žalobce.
30. Závěry žalovaného, že je argumentace žalobce ohledně nemožnosti bezpečně zastavit na oranžovou irelevantní, protože byl stíhán pro přestupek projetí na červenou (str. 10 napadeného rozhodnutí), jsou minimálně zkratkovité. Žalobce totiž tvrdí, že křižovatku projel na oranžovou, protože nestihl bezpečně zastavit.
31. Pokud by se prokázala skutková verze žalobce, tj. projetí křižovatky na oranžovou, nemůže být žalobce postižen za projetí na červenou. Argumentace žalobce je tedy způsobila vyloučit minimálně naplnění skutkové podstaty spočívající v porušení § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu.
32. Jinými slovy, žalobce tvrdí a snaží se prokázat jinou verzi skutkového děje, než za kterou byl postižen a kterou potvrzovaly provedené svědecké výpovědi. Žalobce tvrdí, že se nedopustil žádného přestupku, neboť projel křižovatku na oranžovou, protože nebyl schopen bezpečně zastavit. Jeho tvrzení i důkazní návrhy jsou proto relevantní a žalovaný je nemohl odmítnout s argumentací uvedenou v napadeném rozhodnutí.

K promlčení přestupku

33. Situaci přerušení běhu promlčecí lhůty v přestupkovém řízení rozhodnutím správního orgánu prvního stupně, které bylo posléze zrušeno, se již zabýval Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 24. 4. 2023, č. j. 8 As 298/2021-35, podle kterého účinky spočívající v přerušení běhu promlčecí (prekluzivní) doby má rozhodnutí, jímž byl obviněný uznán vinným [§ 32 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich], nehledě na to, že bylo později zrušeno v odvolacím řízení pro nezákonnost; to by neplatilo pouze za situace, že by šlo o rozhodnutí nicotné či rozhodnutí ryze formální, učiněné jen ve snaze zabránit možnému promlčení přestupku bez skutečné ambice aktivně vést řízení proti obviněnému z přestupku. Nejvyšší správní soud pro definici ryze formálního rozhodnutí odkázal na nálezh Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. I. ÚS 1553/11, č. 20/2013 Sb. ÚS, ve kterém se Ústavní soud zabýval důsledky libovůle státních orgánů na běh promlčecí lhůty. Ústavní soud v citovaném nálehu v bodu [15] připustil, že „v některých případech by usnesení o zahájení trestního stíhání v skutku nemohly být přičteny účinky spočívající v přerušení

promlčecí doby podle § 67 odst. 3 písm. a) trestního zákona, a to pokud by vykazovalo znaky libovůle. Na libovůli by bylo možno usuzovat zejména tehdy, pokud jeho odůvodnění bylo natolik nedostatečné, že by z něj nebylo ani v elementární míře zřejmé, za jaké jednání má být obviněná osoba trestně stíhána, či by mělo pouze formální charakter, kdy by se vzhledem k absenci dalších úkonů v trestním řízení jevílo být vydáno právě jen za účelem přerušení promlčecí doby bez skutečné ambice trestní stíhání proti stíhanému aktivně vést. Shodně by bylo samozřejmě nutno hodnotit i případ usnesení o zahájení trestního stíhání, které by mělo dokonce charakter nicotného právního úkonu.“

34. Ze správního spisu plyne, že žalobce ve věci postupoval od začátku řízení obstrukčně, vyhýbal se projednání přestupku, vč. dávkování důkazních návrhů, a z ústních jednání se omlouval. Ke spáchání přestupku došlo 4. 12. 2022, oznámení o zahájení řízení bylo vydáno 20. 1. 2023, první jednání nařizeno na 8. 2. 2023 (omluva žalobce ze dne 8. 2. 2023 – lékařské ošetření), druhé jednání bylo nařizeno dne 24. 11. 2023 na 22. 12. 2023 (omluva žalobce ze dne 21. 12. 2023 (nemoc doložená prohlášeními svědků)), u ústního jednání stanoven nový termín na 10. 1. 2024 (žádost žalobce o odročení jednání z důvodu žádosti o předvolání svědka p. P., omluva z jednání pro nemoc).
35. Z uvedeného přehledu je zřejmé, že správní orgán prvního stupně mohl přistoupit k nařízení druhého ústního jednání jistě dříve než na prosinec 2023, nicméně pokud nebyl žalobce spokojen s postupem projednávání věci mohl učinit opatření na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Je evidentní, že správní orgán prvního stupně činil kroky směřující k tomu, aby přestupek žalobce byl projednán tak, aby nedošlo k jeho promlčení, nicméně soud neshledal, že by činnost správního orgánu prvního stupně vykazovala znaky ryze formálního jednání bez (jak uvedl Nejvyšší správní soud) ambice vést řízení.
36. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 19. 1. 2024 bylo odůvodněno, byl jasně uveden závěr, proč správní orgán prvního stupně neakceptoval v pořadí třetí omluvu žalobce, který byl i podrobně odůvodněn. Omluvám žalobce věnoval správní orgán prvního stupně více jak jednu stranu. Soud není oprávněn hodnotit posouzení třetí omluvy, které provedl žalovaný ve svém prvním rozhodnutí, nicméně pro účely tohoto rozsudku konstatuje, že potvrzení vystavené MUDr. D. je datováno dne 9. 1. 2024, žalobce zaslal svou omluvu až 9. 1. 2024 ve večerních hodinách, kdy mu muselo být jasné, že se jeho omluva dostane do dispozice správního orgánu až v den nařízené ústního jednání, a to aniž by blíže zdůvodnil, proč tak neučinil ihned po kontrole u lékaře, nebo nejpozději po 14. hodině, kdy si, jak sám uvedl, udělal samotesty na detekci koronaviru. K tomu soud poukazuje na to, že samotná infekce koronavirem již v roce 2024 nepodléhala izolaci a při dodržení preventivních opatření (např. nošení respirátoru) nebyla nakažená osoba povinná zůstat v domácím ošetření. Soud proto rozumí důvodům, které vedly správní orgán prvního stupně ve vyhodnocení omluvy žalobce jako nedůvodné.
37. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 19. 1. 2024 nevykazuje znaky libovůle ve smyslu shora citovaného nálezu Ústavního soudu a nelze dovozovat zneužití práva z toho, že odůvodněný právní názor správního orgánu prvního stupně neobstál v přezkumu žalovaného.
38. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 19. 1. 2024 byl přerušen běh promlčecí lhůty ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Žalobní námitka proto není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

39. S ohledem na vše shora uvedené zrušil krajský soud napadené rozhodnutí s ohledem na procesní vady řízení dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve které bude žalovaný vázán právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
40. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci byl žalobce úspěšný, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu však soud nezjistil žádné náklady, které by mohl žalobci přiznat, proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II tohoto rozsudku. Procesně neúspěšný žalovaný na náhradu nákladů řízení nemá právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 25. července 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce